

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Preful abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană“; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ“ în Caransebeș.	Preful inserțiunilor:
Pe un an 50 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei
Pe jumătate de an 25 „		
Pe un pătrar de an 12 ^{1/2} „		
Un număr 1 Leu.		
Pentru străinătate pe un an 80 Lei.		

„Strigătul Vremii“.

Ne trebuie un ziar, care să apere cinstea clerului și vaza bisericii.

Zilele acestea a apărut numărul unic din „Strigătul Vremii“, foaia „Asociației generale a clerului ortodox din întreaga țară.

Când anunțăm cu bucurie acest eveniment de mare importanță în viața noastră socială și bisericească, din primarticolul părintelui profesor Popescu-Mălăești cu durere trebuie să constatăm, că dela congresul general din Noemvrie 1923, când s'au strâns câteva mii de Lei dela câțiva frați mai însuflețiți, nu se poate înregistra nici un alt semn de viață din partea preoțimii pentru înfăptuirea acestei dorințe generale a clerului. Și totuși avem nădejdea, că din acest număr unic va răsări ziarul cotidian al asociației, căci avem firma convingere, că chemarea luminatului președinte al asociației generale nu va fi glasul celui ce strigă în pustie, ci cu toții vom înțelege, că a sosit ora, când este de datoria clerului, ca să dirigiuiască opinia publică prin prisma învățăturilor Mântuitorului și a bisericii noastre dreptmăritoare.

Păr. Popescu-Mălăești arată clar, că „singurul mijloc de înfăptuire a dorințelor noastre, și singura cale pe care putem ajunge la îndreptarea multelor rele, este scoaterea unei gazete a clerului. Dacă nu este cu putință zilnic, dar neapărat de trei ori săptămânal“.

„Ne trebuie — zice Prea Cucernicia Sa — un ziar, unde să spunem cum stau lucrurile, să luminăm poporul, ca el singur să judece între noi și bărfitorii noștri.

„Ne trebuie un ziar, prin care să răspândim în masa cea mare a poporului învățătura

creștină, sau să punem piedeci ideilor necreștine și primejdioase. De aceea trebuie să luminăm lumea, trebuie să ne luptăm pentru demnitatea noastră și ridicarea bisericii.

„Pentru luptă ne trebuiesc arme. Ziarul este întocmai ca un foc de artilerie care curăță din depărtare piedecile. Război fără artilerie nu se poate, deci nici luptă în societate fără gazetă.

„Clerul nu trebuie să mai rabde ocările nedrepte, nici rușinea de a fi socotit, că nu este în stare să susție nici măcar un ziar, care să le apere interesele lor proprii.

„Suntem cel puțin 8000 de preoți în toată România. Fiecare să subscrie câte o acțiune de 1000 (una mie) Lei și iată suma trebuitoare pentru susținerea gazetei“.

* * *

Neamul nostru are nevoie de lumină, iar inima lui cojită de dureri este dornică după căldura credinței, a dragostei și a nădejdei de mai bine.

Fără îndoială, că astăzi presa este mijlocul cel mai eficace de a răspândi cultura, de a ridica nivelul intelectual și moral. Presa poate însă să și corupă și să nască și multe rele și să favorizeze unele înclinări deplorabile, mai ales când țintește numai să placă mulțimei.

Presa exprimă în mod continuu opinia publică, — rezultanta aprecierilor și convingerilor individuale la un moment dat. Mai mult chiar: presa este ocârmuitoarea opiniunii publice, căci ea formează curente de opinie publică. Și cum ziaristica de astăzi nu are altă țintă; de cât se placă mulțimei, ignorează realitatea lucrurilor, făgăduindu-i iluzii.

Este adevărat, că asprimea realității îndispune și de aceea mulțimea aleargă după cei cu traista vecinic plină de cele mai trandafirii ademeniri. Dar și mai adevărat este, că ziarștii de astăzi — în goana lor nebună după cetitori — nu numai că să ferească să reteze cele mai nesăbuite dorințe ale mulțimei, ci se supralicitează în a răsfăța mulțimea cu ispite de peste hotare.

Honigmanii și teodoreștii democrației de astăzi fac meserie din atacurile împotriva bisericii ortodoxe și a clerului. Nenumărații apași ai condeiului batjocoresc pe Dumnezeu și râd de așezămintele noastre străbune;..... iar noi, preoții, stăm cu mâinile în sân.

* * *

Noi, slujitorii altarului, avem porunca Celui de sus, să nu lăsăm furii să intre în staulul oilor încredințate păstoririi noastre. Mai mult chiar: suntem răspunzători înaintea viitorului țării acesteia și înaintea lui Dumnezeu de soarta bisericii și a credinței noastre străbune.

Suntem în slujba unui neam răbduriu, în-genunchiat în suferințe, cu sufletul sterp și țelinos. Și acest suflet țelinos al neamului are nevoie de lumină, la razele căreia să poată judeca așezat, orânduindu-și cu chibzuință toate gândurile și faptele. Părinții sufletești ai poporului au datoria să-i puie înaintea prismei cea adevărată, prin care el să vadă și să cunoască adevărul, învățându-se tot odată a judeca așezat și a discerne.

O continuitate firească ne povățuește pe acest ogaș din bătrâni, căci în actuala perioadă de adânci sguduiri nu este bine să lăsăm turma cea cuvântătoare pe mâinile nenumăraților apași ai condeiului, cari nu au căderea să dirigiiască opinia publică dela noi.

Este vorba atât de cinstea clerului și vaza bisericii, cât și de educația poporului!

Ori cât de ademenitoare ar fi ispitele și reformele de peste hotare, menite să tulbure echilibrul național de gândire, nu putem lăsa ca opiniunea publică să fie ocârmuită de corul honigmanilor și al teodoreștilor.

Dacă este adevărat, că presa este a patra putere în stat, atunci ne vom folosi și noi de ea. Și tuturor celor ce ignorează realitatea lucrurilor și se supralicitează în ademeniri cari de

cari mai trandafirii, le vom opune glasul nostru de strigare, bazat pe învățătura bisericii și a Mântuitorului.

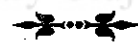
Avem credința și convingera, că de această biserică se leagă însăși existența românismului. Nu cerem deci pacea moleșitoare, ci vom lupta plină de avânt. Numai în această luptă purificătoare se va fructifica credința noastră, din care trebuie să răscară: adevărul, binele și dreptatea.

La luptă deci, fraților în Christos, pentru vaza bisericii și educația poporului. Cinstea clerului este în joc și îmi place a crede, că nici unul dintre frați nu va întârzia să semneze câte o acțiune, contribuind astfel la înfăptuirea visului de a ne avea ziarul, care este singurul mijloc de a îndrepta multe rele.

* * *

Glasul Prea Cucernicului președinte al „Asociație generale a clerului“ a răsunat.... Și par' că simțim, cum se lămurește o țintă în conștiințele amorțite, — când glasul nostru va însemna ceva în opinia publică.

Pr. S.

Un amestec al Papei în chestiunile noastre interne?

Am atras atenția conducătorilor bisericii și statului asupra unei anomalii grave, sub povara căreia vieța sufletească a românilor ardeleni este osândită să sufere și astăzi ca și pe timpul ungarilor, și împotriva căreia ceream să se ia de urgență măsurile, pe cari cea mai elementară legalitate nu numai că le admite, dar chiar le impune.

Am cerut, la timp, ca guvernul să ia măsurile necesare în chestiune.

Nu s'a luat însă nici o măsură, cu toate demersurile pe cari le-a făcut în această chestiune Sinodul eparhiei Clujului.

Chestiunea a fost tratată de mine într'o broșură intitulată: „Necesitatea revizuirii radicale a situației confesiunilor din Transilvania (Cluj 1923) și apoi într'o lucrare mai mare sub titlul: „Catholicismul unghuresc în Transilvania și Politica religioasă a Statului român“. Reese din aceste lucrări, că statul român, în baza legilor moștenite dela unguri, este în drept să facă o nouă distribuție a acelor biserici catolice din Transilvania, cari sunt, sau au fost proprietatea „Fondului de studii“, sau cari au fost în folosința

anumitor ordine religioase aduse de stat și întrebuințate pentru scopurile acestuia.

O parte a acestor biserici trebuie să revie nevoilor sufletești ale populației majoritare ardeleni, cari veacuri de-a rândul a fost exclusă dela orice posibilități de afirmare și din agonisita căreia s'a făcut direct sau indirect, și o parte a acestor biserici.

Această teză generală, sprijinită pe dovezi istorice și juridice, am aplicat-o în special la două biserici din Cluj, cerând, ca dacă nu amândouă, cel puțin una din ele, a Universității, să fie atribuită românilor. Cu privire la aceasta din urmă, am dovedit cu însăși Cartea funduară, că a fost luată în mod fraudulos de către statul româno-catolic ardelen de la „Fondul de studii“, care este al statului, așa că guvernul este în drept să dispună de ea, fără de a recurge la nici o altă măsură, decât la anularea transcrierii ei ilegale atât ca formă, cât și ca fond, pe numele actualului deținător.

Deși dovezile expuse n'au putut fi infirmate de unguri, totuși guvernul nostru n'a avut curajul să întreprindă nimic pentru repararea, măcar în parte, a marilor nedreptăți săvârșite veacuri de-a rândul față de noi și a ilegalității patente, sub care suferim și astăzi.

Dar dacă chestiunea s'ar fi redus numai la atâta, ea n'ar fi încă propriu zis alarmată. Paralel, însă, cu tembelismul organelor noastre de stat s'a produs un fapt, care este de natură de a ne umplea de o legitimă îngrijorare. În adevăr, în vreme ce guvernul manifesta o atitudine lipsită de orice precizie și îndrăzneală, conducătorii bisericii catolice au știut să profite de această stare de lucruri și să întărească și mai mult catolicismul de cum fusese până aci. Astfel, ei văzând că autoritățile de stat nu se mișcă în favorul elementului ortodox, au profitat de ocazie și au dat Românilor greco-catolici din Cluj două biserici romano-catolice, așa că astăzi ortodoxii au o singură bisericuță la marginea orașului, în vreme ce uniții dispun de trei biserici, grație solitudinii șefului lor religios dela Roma, care, văzând că în România nu sunt stăpâni, a luat el asupra sa rolul de a dispune asupra bisericilor din capitala Ardealului.

Faptul acesta este cu atât mai grav, cu cât el constituie începutul unui amestec al Papei în chestiunile bisericii din Transilvania. După legile unguerești, rămase încă în vigoare în Transilvania, dreptul de a aduce în țară ordine călugărești și de a le dizolva, nu este, ca în alte țări, al Papei, ci al Regelui. Tot al acestuia este și dreptul de a dispune asupra bunurilor mobile și imobile ale ordinelor călugărești. Mai mult chiar, călugării erau opriți, sub pedeapsa de moarte și a pierderii bunurilor, de a primi ordine dela superiorii lor din Roma

(vezi mai pe larg în cartea mea: *Catolicismul ungueresc în Transilvania*, pag. 200.

Cu toată evidența ce rezultă din legile în vigoare, Papa văzând, că la noi autoritățile de stat nu-și exercită, drepturile cari formează atribuțiile lor, s'a simțit în drept să dispună el de bunurile ordinelor călugărești din Cluj și astfel, printr'o hotărâre recentă, a cedat greco-catolicilor, nu numai biserica ordinului minorit, ci și marea mănăstire a acestuia, aflătoare în strada principală, lângă Piața Unirii, la locul cel mai de frunte. Se pare, că intenția Vaticanului este, ca pe această cale să înlesnească mutarea la Cluj a episcopului de Gherla, dând astfel catolicismului românesc posibilitatea să contrabalanseze acțiunea diecezei ortodoxe a Clujului. Evident, că din punct de vedere național, întărirea în acest fel a catolicismului, chiar în formă românească, însemnează o pagubă, pe care numai orbii nu vor s'o vadă.

Față de acest amestec al Papei, în chestiuni cari privesc statul român, opinia publică conștientă nu poate rămâne imposibilă.

Prestigiul nostru, ca stat, pe de o parte, pe de alta interesele noastre naționale și bisericesti ne obligă, să cerem cu toată hotărârea d-lui ministru al Cultelor ca să apere drepturile statului și ale elementului românesc despoiat de veacuri de-a rândul de către catolicismul ungueresc, dispunând, pe de o parte anularea oricărui hotărâri venite dela autorități din afară de granițele țării noastre, în chestiuni cari privesc drepturi ale statului, sau ale Regelui, pe de alta regularea grabnică a chestiunii bunurilor așa zise „catolice“ din Transilvania, potrivit cu legile în vigoare și cu interesele populației majoritare ale țării, care n'a implorat timp de o mie de ani dreptatea, pentru ca nici astăzi, sub stăpânire românească, să n'o poată dobândi.

Onisifor Ghibu

Profesor la Universitatea din Cluj,
membru corespondent al
Academiei Române.

(„Universul“)

Sărbare mare la Mehadia.

La congresul „Societății ortodoxe“, ținut la Craiova în zilele de 7 și 8 Iunie a. c., delegația Mehadiiei a avut onoarea să primească făgăduința Principesei Alexandrina Cantacuzino, că împreună cu alte doamne din comitetul central vor vizita la 10 Iunie filiala Mehadia.

În vederea acestei înalte vizite, s'au făcut pregătirile de lipsă.

Ș T I R I

În 2 automobile și 2 trăsurile au sosit dnele Principesa Alexandrina Cantacuzino, Constanța Cantacuzino, Paulina A. Oteteleşanu, Zoe Gr. Râmnicănu, Elena Odobescu, Margot Oromulu, Maria Ocneanu, Atena Mihail, Maria M. Pop, Angela Carianopol cu soțul, dl și dna Cehoschy, preoții Tăucă, Popovici și Goanță.

Mai întâi s'au oprit la cimitir și s'au rugat la mormântul generalului Cena și inv. N. Mergea.

Satul a fost împodobit cu verdeață, covoare, drapele și arcuiri triumfale. În piață au fost întâmpinați de membrele filialei în frunte cu dna președintă Cornelia Chiticeanu și elevii școlilor primare în frunte cu toți învățătorii. Întrând în sf. biserică s'a oficiat de păr. N. Goanță un scurt serviciu religios, rostind și o frumoasă cuvântare.

De aci au pornit la grădina de copii. Cuvântul de bun sosit a fost rostit de o fetiță, care a predat Principesei un prea frumos buchet de flori albe.

Dna președintă a filialei într'o cuvântare înălțătoare a talmăcit bucuria ce o simte comuna și filiala pentru înalta distincție ce se face. În numele corpului didactic a vorbit directorul I. Terfaloagă. A răspuns cu multă înflăcărare și patriotizm dna Principesă, aducând elogiul țarancelor pentru frumoasa operă de model săvârșită în această comună fruntașă.

În semn de admirare dăruiește filialei suma de Lei 10.000. După ce băieții grădinei de copii termină producția lor pe lângă admirația generală, oaspeții asistă la sărbarea școlii primare și cercetează casa culturală general N. Cena.

Asistența se fotografiază în mai multe grupuri, apoi trece la banchet, la care s'au rostit mai multe toasturi.

După masă s'a cercetat școala primară, unde oaspeții au fost întâmpinați cu flori și cântece și cuvântări de bun sosit, la cari a răspuns dna Principesă.

S'au vizitat ruinele castrului roman „ad Mediam“ biserica catvină, episcopia „ad aquas“ și colonia muncitorilor minieri, unde s'a întreținut cu muncitorii, vizitând și locuințele lor. Dna Principesă a dăruit Lei 2.000 pentru a se procura cărți de rugăciuni și biblii și a promis totul pentru înfăptuirea unei școale, capele și case culturale, ceea ce s'a cerut în repetițe rânduri și de către filiala Mehadia. Reprezentantul minelor a promis, că în timpul cel mai apropiat se va pune la dispoziție localul necesar.

Seara la cină au participat și membrele filialei, apoi au trecut la gară pe distinși oaspeți, cari au plecat entuziasmați de cele văzute, mulțumind tuturor autorităților pentru frumoasa armonie și concursul prețios ce-l dau operei naționale a „Societății ortodoxe“.

Și filiala Mehadia prosperează și nădăjduiește, că își va extinde organizația și în satele învecinate, formând un bloc puternic de rezistență în contra sectelor distrugătoare de credință și neam și ucigătoare de conștiință. Pentru această operă laudabilă, filiala Mehadia a primit dela „Banca Națională“ a României, suma de Lei 10.000.

Iată cum un început modest și nebăgat în seamă, prin munca stăruitoare a oamenilor de inimă, devine o forță însemnată,

Coresp.

Personale. P. S. Sa Episcopul diecezan Iosif a plecat cu acceleratul de Marți seara (4/17. Iunie a. c.) la București, spre a lua parte la ședințele Sf. Sinod.

Rusaliile în Caransebeș. Sărbătoarea „Pogorârăi Duhului Sfânt“ și în Caransebeș s'a sărbătorit cu tot fastul cuvenit.

În ziua întâi la utrenie au servit: protopresb. Sp. Șandru, preoți L. Cornean și P. Bancea, asistați fiind de diaconul I. Medelean.

La s. liturgie a pontificat însuși P. S. Sa Episcopul diecezan Iosif, asistat fiind de protopresb. Sp. Șandru, preoții: R. G. Ancușa, G. Noagheș, L. Cornean, P. Bancea și de diaconii: I. Medelean și M. Ieneș. Răspunsurile liturgice le-a cântat foarte frumos corul studenților dela Institutul nostru teologic, sub conducerea prof. A. Sequens.

A doua zi de Rusalii au servit preoții: R. G. Ancușa, L. Cornean și P. Bancea, cu asistența de diaconului I. Medelean, iar răspunsurile liturgice le-a cântat tot corul teologilor.

† **Cornel Mircea**, parohul al 2-lea al bisericii noastre din frunțașă comună Răcăjdia, după grele și lungi suferințe a adormit în Domnul Marți, în 4/17 Iunie a. c., în etate de 41 ani.

Biserica pierde în răposatul pe unul dintre cei mai buni preoți ai săi din generația mai tineră. Timp de 18 ani și-a servit biserica cu mult duh apostolic și turma încredințată păstoririi sale totdeauna și-a condus-o pe calea cea adevărată a virtuții creștinești și a iubirii de neam, dela care nici când n'a deviat.

În vremurile de bejenie din trecut, a fost unul dintre cei mai vajnici stăruitori în lupta pentru limba românească și credința strămoșească. Avea credința neclătită, că „Domnul va cobori de pe scaune pe cei mândri cu cugetul inimii lor“ și această credință nu i-a putut-o înfrânge nici suferințele din internarea de peste un an de zile dela Șoproș (Weppert), unde și-a atras germeii morbului ce i-a răpus viața.

Nu numai credincioșii noștri din Răcăjdia, ci toată suflarea românească din acel ținut cu venerație va pomeni numele lui încă mult timp, căci a fost un adevărat păstor, care și-a pus sufletul său pentru binele și prosperarea turmei încredințate păstoririi sale.

Odihnească în pace și în veci pomenirea lui!

Examenle de fine de an la Institutul nostru teologic diecezan se vor ținea alternativ din toate obiectele și cu toate cursurile, începând din 18. Iunie a. c. st. v. și continuându-se în zilele următoare. Anul școlar, conform regulamentului, se va încheia la 24. Iunie a. c. st. v.

Din ciudătenile Hușilor. În târgușorul Huși există o mahala ungurească. Despre acești unguri se spune, că ar fi scoborâtori din vechii adepți ai reformatorului Ioan Huss și că târgușorul și-ar fi luat numele după numele lor.

O caracteristică a acestor oameni este, că sunt catolici, dar cu toate acestea, până acum un an, sărbătorile mari ei le țineau alături de români, după calendarul ortodox. Episcopul Cizar dela Iași a trimis la ei misionari, ca să-i convingă să-și țină sărbătorile după ritul catolic, ceea ce au făcut ei un timp, dar, mai la urmă, și-au reluat vechile obiceiuri, cu toate protestările misionarilor ce nu i-au putut determina să facă altfel.

E singura comună bisericească de catolici pe lume, în care slujbele religioase să se officieze după ritul catolic, iar sărbătorile mari să se țină totuși după calendarul ortodox.

Capela ort. rom. din Deta s'a sfințit în ziua a doua de Rusalii, 3/16. Iunie a. c., prin delegatul episcopesc: protopresbiterul Augustin Ghilezan din Ciacova, asistat fiind de 8 preoți.

Expoziția de lucru manual din acest an dela școala primară de stat din localitate a fost o nouă dovadă, că micuții elevi dela această școală progresează mereu în diferitele ramuri ale dexterităților manuale.

Incepând dela modelajurile în lut și dela îndoiriturile de hârtie și până la împletiturile de răchită, toate lucrările expuse erau tot atâtea dovezi, că din an în an gustul estetic al elevilor se desvoltă tot mai mult.

Mai erau expuse diferite aplicații pe hârtie, șablo-nări în hârtie colorată, apoi corpuri geometrice, chibritelnite, etajere, scoarțe de caiete etc. din carton. Împletiturile de rafie pe sticlă, coșulețele din rafie pentru pâne, piață etc. au fost de toată frumusețea și arătau vădit progresul elevilor din clasele mai înalte față de cei din clasele mai inferioare.

Cu multă satisfacție am remarcat direcția practică, cătră care s'a tins cu diferitele împletituri de rafie și răchită, precum și cu facerea periiilor pentru ghetе și haine. Fără îndoială, rezultatele practice nu vor întârzia, căci de pe fețele micuților expunători amestecați printre publicul vizitator se putea ceti, câtă dragoste și râvnă au depus ei în lucrurile mânilor lor și câtă satisfacție au avut, văzând, că vizitatorii știu să aprecieze după cuviință lucrările expuse.

Lucrurile de mână ale fetițelor încă au fost frumoase și lucrate cu mult gust; ba am putea zice — considerând vârsta elevelor, — că au fost artistic lucrate.

Expoziția din anul acesta a depășit așteptările noastre. Ne-am convins însă din nou, că dl învățator Nicolae Linția nu este numai un învățator abil și dexter, dar că și-a pus tot sufletul său întru predarea lucrului manual, pe care a și știut să-l îndrăgească cu micuții săi elevi. Felicităm școala primară pentru succesul dlui învățator N. Linția, cărui îi dorim rezultate tot mai frumoase.

Rap.

Sesiunea Corpurilor legiuitoare a fost prelungită până la 12/25. Iunie a. c.

Un viteaz. M. S. Regele a binevoit să confere medalia pentru „Bărbăție și credință“ cu spade cl. II ciobanului Pascu P. Filip Ion, pentru înaltul simț patriotic, de care a dat dovadă, adăpostind cu știință în timpul ocupației germane pe doi aviatori francezi, cari aterizaseră din cauza unui accident, în apropierea turmei lui de oi. A îmbrăcat cu haine ciobănești aviatorii, le-a înlesnit fuga în Bulgaria, iar mai târziu, fiind denunțat autorităților germane, a continuat a tăinuși adevărul, cu toate torturile la care a fost supus.

Premiul Demostene Constantinide de 4000 Lei, în urma raportului dlui S. Mehedinți, s'a conferit de cătră Academia Română părintelui Dr. Teodor Botiș, directorul Institutului teologic din Arad, pentru lucrarea sa: „Istoria școlii normale și a Institutului teologic ort. rom. din Arad“.

Sincere felicitari!

Procedee adventiste. Cetim în „Universul“: „Secta, zisă religioasă, a adventiștilor utilizează în propaganda ei unele procedee, care sunt nu numai scandaloase, dar e firesc să atragă, ca sancțiuni, unele măsuri riguroase, căci nu-i îngăduit să fie batjocorită ortodoxia, în care au fost crescuți eventualii noi aderenți ai sectarilor adventiști.“

Cităm cazul săteanului Marin Vranceanu din căt. Petroaia, com. Baldovinești, jud. Brăila. Bietul cetățean fu ademenit de adventiști și fu silit să se frece 5 zile cu gaz, pe tot corpul, ca să i se „șteargă orice urmă de sfântul mir“, pe care la botez i l-a aplicat pe corp preotul ortodox, potrivit credinței și ritualului“.

Ne ridicăm glasul cu toată tăria în contra acestui procedeu, care este o batjocoră a ortodoxiei și nici decum libertatea cultului adventist. Adventiștii trebuie să-și înfrâneze provocările. Cei în drept au cuvântul!

Noul președinte al Franței. Cu ocaziunea nouilor alegeri din Franța, președintele Millerand, luând poziție pe lângă cabinetul Poincaré, și-a depășit prerogativele sale constituționale.

Din alegeri a ieșit biruitor blocul partidelor din stânga. Dimisionând Poincaré, majoritatea camerei, a refuzat să conlucre cu un cabinet, care a primit puterea din mâinile lui Millerand.

În urma acestei împrejurări Millerand a dimisionat și adunarea națională a ales președinte al republicii pe d. Gastor Dumergue.

Noul președinte a încredințat cu formarea noului cabinet pe dl Heriot.

Sovietele reintroduc uniforme țariste. Consiliul de război al sovietelor din Moscova a primit propunerea comisarului de război de a reintroduce vechile uniforme țariste în armata sovietică.

Mulțumită publică.

Cu colecta pentru cumpărarea unui clopot pe seama sf. biserici ort. rom. din comuna Bichigi s'au adunat următoarele sume:

Patrichie Miclăuș paroh 1000 lei, Pavel Bumbu, proprietar de moară, 2000 lei, George Lazar 500 lei, Dr. George Gârda, adv., 100 lei, Dr. Gaita, not. public, 50 lei, Arpad Mihalek, not. cerc., 50 lei, Dionisie Feneș 200 lei, Gligorie Vucic 40 lei, Dănilă Ilitescu, sub revizor școlar 100 lei, Terentie Rachitan 100 lei, Aurel Iancu 40 lei, Ioan Lucaci 20 lei, Adam Sava 20 lei, Gligorie Vucic 20 lei, Oneșan 20 lei, F. Dobrean 20 lei, „Făgețana” 100 lei, Mărioara și Costa Rainovici 200 lei, Elisaveta Lupulescu 100 lei, Petru Bucovețan 200 lei, Elena Bucovețan 100 lei, Atanasiu Inișca 500 lei, Nicolae Tomoni 50 lei, Silvi Radulovici 40 lei, Atanasiu Florescu 100 lei, Antiț Florescu 50 lei, Pantelimon Andrașoni 30 lei, Lazar Udrescu 100 lei, Ana Udrescu 100 lei, Maria Dobrei 50 lei, Nicolae Cureac 100 lei, Partenie Bunda 200 lei, Ana Lupulescu 100 lei, Alexandru Lupulescu 50 lei, Pahomie Lupulescu 100 lei, Toma Hudulin 200 lei, Ioachim Hudulin 100 lei, Vichente Lupulescu 30 lei, Dimitrie Lupulescu 50 lei, Pavel Iorgovan 50 lei, Versavia Iorgovan 50 lei, Simion Iancu 200 lei, Samson Bucovețan 100 lei, Ioan Velcu 50 lei, Alexandru Lazar 150 lei, Avram Lazar 100 lei, Serafin Anuțoni 50 lei, Antița Bujor 100 lei, Ion Andrașoni 100 lei, Demetriu Cătălinescu 100 lei, Iosif Stoica 100 lei, Gerge Șerban 100 lei, Ioan Șerban 100 lei, Petru Iovan, 100 lei, Parascheva Fileri 50 lei, Ioan și Versavia Preda 100 lei, Elena Lazar 50 lei, Iosif Tomoni 100 lei, Martin Rusu 100 lei, Avram Boldea 100 lei, Ana Murari 50 lei, Nicolae și Iulca Milostean 210 lei, Demetriu Tomoni 100 lei, Mărtin Boldea 300 lei, Șofron Ispas 200 lei, Vasile Duleanț 40 lei, Toma Tomoni, 200 lei, Serafin Murariu 60 lei, Iosif Anescu 100 lei, Nicolae Tomoni 100 lei, Ioachim Tomoni 100 lei, Avram Avramescu 50 lei, Eva Săvulescu 50 lei, Alexa Jucșor 100 lei, Anton Truțulescu 50 lei, Vasile Vizestean 50 lei, Drăghina Tomoni 50 lei, Petru și Parascheva Radulovici 110 lei, Petru Lupulescu 100 lei, Miron Radulovici 200 lei, Iosif Tomoni 100 lei, Petru Mutu Tomoni 25 lei, Miron Cătălinescu 25 lei, Ana Andrașoni 55 lei, Paschuța Jucșor 20 lei, Fica Todorescu, 150 lei, Nicolae Rusu 50 lei, Vasile Tomoni 100 lei, Partenie Andrașoni 100 lei, Ioan Tomoni 300 lei, Petru Tomoni 50 lei, Pahome Milostean 120 lei, George Nicoară 60 lei, Petru Boldescu 40 lei, Atanas Belu 100 lei, Alexandru Avramescu 100 lei, Iosif Căputescu 100 lei, Nicolae Ispas 100 lei, Toma și Maria Crețiu 200 lei, Nicolae Tomoni 200 lei, Ioan Crețiu 25 lei, Nicolae Tomoni Nr. c. 107. 50 lei, Vasile Uza 50 lei, Nicolae Andrașoni 30 lei, Iustin Andrașescu 50 lei, Toma Inișca 100 lei, Pahome Nicoară 50 lei, Pahome Lupulescu 300 lei, Ioan Andrașoni 60 lei, Petru Faur 100 lei, Anastasia Faur 20 lei, Iosif Boldea și Lenca 250 lei, Dr. Aurel Hadan 200 lei, Firma Hirschl 200 lei, Francisc Defrancz 40 lei, Petru Bălu 40 lei, Raveca Iclozan 300 lei, Iosif

Cătălinescu 100 lei, Leonte Lupulescu 50 lei, Raveca Iovescu 50 lei, Nicolae Murărescu 50 lei, Simileana Tomoni 50 lei, Solomon Anescu 50 lei, Iacob Glava 50 lei, Serafin Ispas 50 lei, Trifu Tomoni 200 lei, Petru Anescu 50 lei, Maria Avramescu 50 lei, Lena Zirnea 20 lei, Persida Avramescu 50 lei, Simon Vălean 20 lei, Pahome Tomoni 25 lei, Ana Belu 30 lei, Dionise Boldea 100 lei, George Fodorescu 20 lei, Adam Curuț 150 lei, Serafin Andrașoni 100 lei, Iulian Anescu 20 lei, Maria Andrașoni 20 lei, Ioachim Căputescu 200 lei, Serafin Anescu 40 lei, Ioan Rusu 50 lei, Ioachim Căputescu Nr. c. 115. 500 lei, Elena Bujor 25 lei, Saveta Lazar 30 lei, Petru Iovescu 100 lei, Maria Tomoni 100 lei, Iosif Avramescu 100 lei, Iosif Cătălinescu 30 lei, Contantin Corunți 100 lei, Ioan Tomoni 50 lei, Nicolae Murari 100 lei, Sente Părvoni 60 lei, Savia Inișca 50 lei, Horvát Anton 20 lei, Ioan Sima 20 lei, Traian Popescu 20 lei, X. J. 50 lei, Maria Lupulescu 50 lei, Mihuț 20 lei, Sumă totală: 17.970 lei.

Comitetul parohial exprimă mulțumita sa marinoșilor donatori și roagă pe Atotputernicul Dumnezeu, ca să le răsplătească înmuit din tesaurul său cel ceresc.

Patrichie Miclăuș
paroh, președinte.

Constantin Corunți
notar.

Concurs de licitație.

La biserica ortodoxă română din Orșova sunt de executat următoarele lucrări:

1. repararea, plafonului și a zidurilor interioare și exterioare ale bisericii, inclusive transformarea podiului pentru cor;
2. captușirea zidului tâmplii (catapetezmei) cu rapet de lemn sculptat și
3. pictarea interiorului bisericii.

Pentru darea în întreprindere a acestor lucrări, în parte s'au în întregime, prin aceasta se escrie licitație publică, cu oferte închise, pe Dumineca din 23. Iunie st. v. (6 Iulie st. n.) a. c. orele 5. p. m. în locașul bisericii.

Cei ce doresc a lua în întreprindere aceste lucrări, sunt poștiți a se prezenta la fața locului, cu excepțiunea celor ce s'au prezentat deja, — spre a lua cunoștiință de starea lucrurilor. Cheltuelile de călătorie, precum și altfel de spese pentru schițe și devize nu se rebonifică.

Ofertele sigilate au a se înainta prezidiului comitetului până la 22 Iunie (5 Iulie) cel târziu, până când au a se înainta și eventuale schițe și specificații de spese. Ofertele intrate după această dată sau telegrafice însinuate nu vor fi luate în considerare.

Deodată cu prezentarea ofertei se va depune — în numerar sau în hârtii de valoare — și vadiu de 5% din suma devizului prezentat, care apoi înainte de încheierea contractului se va întregi la 10%.

Comitetul parohial își rezervă dreptul a acorda lucrarea resp. lucrările de mai sus aceluia resp. acelor

întreprinzători probați, în cari are mai multă încredere. Întreprinzătorul zidar are a pregăti fondul pereților interiori după îndrumările, ce i-le dă pictorul, care primește lucrarea picturii.

Contractul resp. contractele încheiate devin obligatoare pentru întreprinzător îndată după subscriere iară pentru comuna bisericească abia după aprobarea lor de către Venerabilul Consistoriu al eparhiei Caransebeșului.

Schițele și dvizeele deja întrate pot fi zilnic văzute la oficiul parohial, de unde tot zilnic se pot cere și informațiuni.

Orșova, din ședința comitetului parohial ținută la 22 Mai 1924.

(ss.) ing. **Ștefan Bornuz** (ss.) **Constantin Dure**
președinte. preot notar adhoc.

Licitație minuendă.

Pe baza încuviințării Ven. Consistor diecezan dtdo 8 Mai 1924 Nr. 4283 E ex 1923, se escere licitațiune minuendă publică pentru repararea sf. biserici din Gherteniș, cu suma de strigare de 15,000 Lei.

Licitațiunea va avea loc în 28 Iunie st. n. a. c. la oarele 3 d. m.

Toți interprinzătorii, cari doresc a lua parte la această licitațiune, vor putea vedea zilnic condițiunile la oficiul parohial din loc.

Gherteniș, din ședința comitetului parohial ținută a 19 Mai (1 Iunie) 1924. 2—3

Petru Șandru m. p.
paroh-presedinte.

Radu Vasile m. p.
notar.

LICITAȚIE.

Se publică spre cunoștiință generală, că la Comunitatea de avere a fostului regiment confinar româno-bănățean nr. 13 din Caransebeș în ziua de 27 Iunie a. c. ora 11. a. m. se va ține licitație publică, prin oferte închise, pentru vinzarea următoarelor stocuri de lemne de foc:

1, Din depozitul dela gara C. F. R. Teregova al firmei Hugo Weisz et. Comp. 116 (unasutășasesprezece) vagoane lemne de foc de fag, calitate bună (țâpligă sănătoasă fără noduri), uscate, provenite din din producțiunea anului precedent, ab vagon gara Teregova.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina firmei Hugo Weisz et. Comp.

Garanția provizorie se va depune în suma de 23.200 (douăzecișitreimiidouăsute) Lei.

2. Din depozitul firmei „Societatea Anonimă forestieră „Bistra“ dela gara C. F. R. Glimboca 157 (unasutăcincizecișisapte) vagoane (10.000

kgr.) lemne de foc de fag, calitate bună (țâpligă sănătoasă fără noduri), uscate, provenite din producțiunea anului precedent, ab vagon gara Glimboca.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina societății anonime forestiere „Bistra“.

Garanția provizorie 32.400 (treizecișidouămiipatrusute) Lei.

3. Din depozitul Comunității de avere dela gara C. F. R. Ferdinand 300 (treisute) vagoane lemne de foc de fag calitate bună.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina cumpărătorului.

Garanția provizorie 60.000 (șasezecimii lei).

4. Din Depozitul firmei D. G. Fischel Fii dela gara C. F. R. Vălișoara 131 (unasutătreizecișiuunu) vagoane lemne de foc de fag, calitatea ca sub pct. 1., ab vagon gara Vălișoara.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina firmei D. G. Fischel Fii.

Garanția provizorie 26.800 (douăzecișisase-miioptsute) Lei.

5. Din depozitul firmei vād. Mitch E. și soții dela gara C. F. R. Mehadia 45 (patruzecișicinci) vagoane lemne de foc de calitate bună (țâpligă sănătoasă fără noduri), uscate, provenite din producțiunea anului precedent, ab gara Mehadia.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina firmei vād. Milch E. și soții.

Garanția provizorie 9.000 (nouămii) Lei.

6. Din depozitul firmei I. Eissler și Frații dela gara Slatina-mică 63 (șasezecișitrei) vagoane a 10.000 kgr. lemne de foc de fag, calitatea ca sub pct. 1., ab vagon gara Slatina-mică.

Procurarea vagoanelor cade în sarcina firmei I. Eissler și Frații.

Garanția provizorie 12.600 (douăsprezece-miișasesute) Lei.

Lemnele se pot vede în depozitele indicate sub 1—6.

Ofertele se vor înainta separat pentru fiecare grup.

Se admit oferte și numai pentru un singur grup, sau oferte parțiale pentru un anumit număr de vagoane.

Ofertele se vor înainta până la ora 11 a. m. din 27 Iunie 1924. Oferte întrate după această oră și ofertele telegrafice nu se vor lua în considerare.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Direcțiunea silvică a Comunității de avere în Caransebeș, precum și la Ocolul silvic în Ohaba-bistra, Caransebes, Teregova, Bozovici și Orșova.

Caransebeș, la 14. Iunie 1924.

Comitetul comunități de avere Caransebeș (Județul Caraș-Severin).

Nr. 2450 E ex 1924.

Publicațiune.

Consistoriul diecezei ort. rom. a Caransebeșului dă în arendă la licitație publică **pe un an** și anume pe anul economic 1924/25:

Sesiunile parohiale reduse, respective vacante din Agadici, Alibunar, Bârna, Biniș, Birda, Broșteni Calina, Călnic, Cliciova, (pământul fundațional), Coșteiul Vârșetului, Crivina Făgetului, Doclin, Fizeș, Ghilad (1½ sesiune), Hitiaș, Iladia Jupânești, Lighed (1½ sesiune), Logoj (cea diaconală), Logojel, Mâtnicul-mic, Mircovaț, Nicoliuțul-mare, Nicolințul-mic, Oreșaț, Petroasa, Petroman (1½ sesiune), Răcăjdia (pământul mănăstirii Călugăra), Rudăria (2 sesiuni), Sânmihai, Sărăzani, Scăiuș, (2 sesiuni), Sculea, Seceni, Selbăgel, Șemlacul-mare, Teregova, Viodinț, Vrăniut, Zorlențul-mare și Zolt.

Terminul de licitațiune îl vor fixa comisarii consistoriali exmiși la fața locului pentru ținerea licitației.

La licitație se admit numai acei reflectanți, cari depun vadiul recerut și anume de fiecare juger de pământ sesional din tractele protopresbiterale: Biserica-Albă, Buziaș, Ciacova, Panciova și Vârșet, câte douăzeci (20) Lei, iar din tractele: Bocșa, Caransebeș, Făget, Lugoș, Oravița și Mehadia câte cincisprezece (15) Lei.

În termen de **opt zile, socotit dela ținerea licitației, se pot înainta supraoferte înscris la Consistoriul diecezan**, având supraoferțele a fi înzestrate cu vadiul statorit, apoi cu declarația oferenților, că cunosc atât condițiunile de licitație, cât și pământul la care reflectează, precum și cu indicarea garanției materiale oferite în privința plățirii arenzii.

Consistoriul diecezan își rezervă dreptul a decide, liber asupra ofertelor și respective a respinge orșice ofert fără considerație la mărimea lui și fără nici o motivare și cu deosebire se accentuează, că întrucât arenda anuală oferită nu va fi mulțămitoare, se va publica licitațiune nouă, sau, se va lăsa pământul de pășune. Despre acceptarea sau respingerea ofertelor vor fi avizați cei interesați, iar până atunci li-se interzice strict de a intra în pământ.

Atât Consistoriul diecezan cât și arendașul abzie de dreptul de a pretinde vre-o despăgubire, dacă prin o măsurare ulterioară s'ar constată, că pământul dat și luat în arendă e mai mare sau mai mic, decât ce se arată în contractul de arendă, pentru că arendașul are să vadă pământul, ce se arendează și să declare în contract, că cunoaște acest pământ și îl arendează după cum se află de prezent în natură.

Ce privește arenda, arendașul e dator a plăti

prețul de arendă pe 1924/25 în trei rate egale și anume I rată îndată după ce s'a subscriș contractul din partea ambelor părți contrahente, a II-a rată la 1/14 Iunie 1925 și a III-a rată la 15/28 August 1925.

De dorit este însă, ca arenda întregă să se plătească înainte.

Vadiul se socotește în rata din urmă, adică în rata cu care se sfârșește contractul de arendă.

Prețul de arendă arendașul are să-l solvească și respective să-l trimită deadreptul la Cassa diecezană și nu se relaxează sub nici un titlu.

Impozitele de stat și cele comunale după pământul ce formează obiectul de arendă, le plătește Consistoriul diecezan și arendașul se oprește a plăti aceste impozite, căci sumele plățite nu i-se vor rebonifica.

Păzitorii de țarină însă are să-i plătească arendașul, deasemenea impozitele după contractul de arendă și după venit.

Arendașul e obligat a face economie rațională pe lângă sistemul de sămănătură turnus. *Dacă arendașul n'ar împlini fie numai una dintre condițiunile și obligamentele stipulate în contractul de arendă și îndeosebi n'ar plăti vre-o rată de arendă la timpul statorit, Consistoriul diecezan are dreptul a desface îndată contractul de arendă, a scoate pe arendaș din pământ și a esarenda pământul, ce formează obiect de arendă, unui alt arendaș fără ca arendașul să aibă dreptul a cere vre-o despăgubire, Consistoriul își susține dreptul de regres neatins.*

În privința oricărei neînțelegeri, ce s'ar putea naște între contrahenți, arendașul va avea să se supună judecătoriei de ocol din Caransebeș, precum și procedurii sumare.

Toate speșele împreunate cu încheierea contractului, competența erarială și taxa după contract, precum și speșele și daunele, ce le cauzează arendașul Consistoriului diecezan prin neîmplinirea vre-unei condițiuni de contract, are să le supoarte arendașul.

Întrucât ar lua în arendă mai mulți arendași vre-o parcelă de pământ, aceia sunt solidari obligați la toate cele cuprinse în contractul de arendă, adică unul pentru toți și toți pentru unul.

În fine se observează, că Consistoriul diecezan nu primește nici o răspundere pentru eventualele urmări ale reformei agrare și respective pentru eventuala desfacere a contractelor de arendă din partea organelor statului.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 29 Maiu 1924.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.